



Verkiezingsprogramma

2026 - 2030

Henk-Jan Winkeldermaat



Lokaal met Lef



Michiel Schaap

Verkiezingsprogramma 2026 - 2030 LochemGroen!



Inhoud

Inleiding

1. Wonen in een gezonde en verbonden gemeente

- 1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen
- 1.2 Alle kernen veilig verbonden en bereikbaar

2. Biodiversiteit, landschap en klimaat

- 2.1 Biodiversiteit
- 2.2 Energie en klimaat
- 2.3 Een uniek landschap met verleden en toekomst
- 2.4 Een gezonde landbouw in het Achterhoekse landschap
- 2.5 Water
- 2.6 Bomen
- 2.7 Dieren
- 2.8 Schoner, rustiger en natuurlijker

3. Een levendige gemeente met sterke voorzieningen

- 3.1 Welzijn voor jong en oud
- 3.2 Sport en Cultuur voor verbinding en inspiratie
- 3.3 Een economie voor iedereen

4. Een eerlijk, betrokken en luisterend bestuur

- 4.1 Inwoners denken en beslissen mee
- 4.2 Inclusief naoberschap

5. Lokaal met Lef in de praktijk 2022 - 2026

Vier jaar inzet voor een groener, socialer en eerlijker Lochem.

Inleiding

De gemeente Lochem ligt in een eeuwenoud cultuurlandschap met een rijke afwisseling van natuur, historie en kleinschalige woonkernen. De verbondenheid met het landschap leeft sterk onder de inwoners. Het Lochemse landschap is een bron van trots, die ook komt met verantwoordelijkheid. LochemGroen! brengt die verantwoordelijkheid naar de gemeenteraad. Dus geen kortetermijndenken, 'gewoontebelangen', of het recht van de sterkste, maar een open, eerlijke en groene politiek op basis van argumenten en inspraak.

LochemGroen! heeft de afgelopen jaren laten zien dat met durf, daadkracht en duidelijkheid de gemeente groener en gezonder wordt. Maar we hebben nog lang niet alles kunnen doen wat nodig is. In dit programma leest u hoe onze gemeente nog leefbaarder, gezonder en toekomstbestendiger kan. Zo zorgen we voor een gezonde leefomgeving waarvoor wij allemaal onze verantwoordelijkheid nemen: als ondernemer, consument en buurtgenoot. Wij durven te vertrouwen op elkaar en op onze lokale veerkracht.



Mathilde van der Dussen



Michiel Schaap

Veel onderwerpen in ons programma zijn sterk met elkaar verweven en bekijken wij in samenhang. Wij zorgen voor betaalbaar wonen in een gezonde leefomgeving in een rijk cultureel landschap met goede voorzieningen voor jong en oud. Voor een Lochem waarin inwoners meedenken én meebeslissen en het gemeentebestuur iedereen betreft, actief de stillere stemmen opzoekt en opkomt voor diegenen die geen stem hebben. Waar de verbinding tussen stad en dorp wordt versterkt en de lokale economie en cultuur worden gestimuleerd. Een gemeente die investeert in een energieke- én energie-neutrale toekomst, zodat ook volgende generaties trots kunnen zijn op hun mooie gemeente.

Wij kiezen voor eerlijke, evenwichtige verbetering in plaats van voor groei om de groei. Voor welzijn boven welvaart. Voor samenredzaamheid in plaats van alleen zelfredzaamheid. Wij kijken bij besluiten wat zij betekenen voor mens, dier en natuur, en houden rekening met de gevolgen voor de generaties na ons.

In dit verkiezingsprogramma leest u wat onze visie is en wat onze plannen voor de toekomst zijn.

Wat de gemeente Lochem bijzonder maakt

- Een lappendeken van historische dorpskernen en een compacte stad, elk met een eigen karakter.
- Een coulisselandschap van weiden, hagen, beken, bossen en landgoederen, zoals verbeeld op de Achterhoekse vlag.
- Een sterke traditie van lokale initiatieven, gemeenschapszin en vrijwilligerswerk.
- Een grote waardering voor rust, ruimte en authenticiteit.
- Inwoners die bewust kiezen voor kwaliteit van leven in een groene omgeving met zorg voor elkaar.

Hoe LochemGroen! dit gaat versterken

- Behoud, herstel en ontwikkeling van landschap, natuur en cultuurhistorie.
- Vergroten van de biodiversiteit voor een divers, veerkrachtig en gezond landschap.
- Beschermen en stimuleren van kleinere, grondgebonden boerenbedrijven en ontwikkeling van regeneratieve akkerbouw.
- Versterken van gemeenschappen in kernen en wijken door ontmoetingsplekken te creëren.
- Steun voor bewonersinitiatieven, culturele projecten en duurzame ondernemers.
- Woningoplossingen waardoor ouderen én jongeren hun plek vinden in onze gemeente.
- Betrekken van inwoners bij ruimtelijke keuzes om het unieke karakter van de gemeente Lochem beschermen.
- LochemGroen! wil vooruit. Met gezonde reserves en een lage OZB heeft Lochem ruimte om te investeren. We gebruiken een deel van onze reserves voor eenmalige projecten en zorgen met een eerlijke OZB-bijdrage voor structurele plannen. Zo blijft Lochem financieel sterk én toekomstgericht.



Michiel Schaap

1. Wonen in een gezonde en verbonden gemeente

Wij willen dat de inwoners van nu en de generaties na ons in een veerkrachtige en schone gemeente kunnen wonen. Onze dorpen, landgoederen en historische routes geven Lochem karakter en onze prachtige gemeente is rijk aan natuur. Maar dat is niet vanzelfsprekend - het vraagt om actief behoud en bovenal herstel. Wij zorgen voor meer leefruimte voor dieren en natuur en plaatsen onze belangen niet boven die van al het andere dat in onze gemeente leeft. Want wij erkennen dat onze belangen in wezen hetzelfde zijn: wij zijn deel van de natuur en wat goed is voor onze omgeving is goed voor ons - en voor de generaties na ons.



Michiel Schaap

1.1 Betaalbaar wonen voor iedereen

LochemGroen! zorgt voor betaalbare woningen in een gemeente met goede voorzieningen in alle kernen. Het woningtekort in onze gemeente is het gevolg van jarenlang slecht woningbeleid. Huizen zijn er om in te wonen, niet om geld mee te verdienen. De gemiddelde leeftijd van inwoners in gemeente Lochem loopt op, en dat vereist creatieve oplossingen die samen leven en wonen nu én in de toekomst mogelijk maken. LochemGroen! wil dat de gemeente zelf de regie pakt op de woningbouw. Daarom zetten we vol in op het creëren van betaalbare woningen, gebouwd volgens de meest duurzame standaarden. Water, natuur en landschap worden leidend bij ruimtelijke ordening.

Onze maatregelen

- Wij kiezen voor volkshuisvesting in plaats van marktdenken. We pakken de regie terug: we bouwen voor mensen, niet voor rendement. Grond en woningen blijven voor een substantieel aandeel in publieke of coöperatieve handen, zodat betaalbaarheid en zeggenschap behouden blijven - nu en voor volgende generaties.
- LochemGroen! wil bij huisvesting voorrang geven aan mensen met lokale of maatschappelijke binding. Dat doen we door afspraken te maken met bouwers en ontwikkelaars en door maximaal gebruik te maken van de wettelijke mogelijkheden.
- Betaalbare koopwoningen blijven op lange termijn betaalbaar via anti-speculatiebeding (10 jaar) en zelfbewoningsplicht (minimaal 5 jaar). Bij woningbouwprojecten gaat maximaal 2% van de omzet als winst naar projectontwikkelaars.
- We gebruiken de instrumenten van de Wet goed verhuurderschap voor het reguleren van verhuur en tijdelijke huurbeperkingen. We zetten in op maximering van huurprijzen bij nieuwe verhuur.
- Woningbouw mag nooit ten koste gaan van bomen en waardevolle natuur. Wij kappen geen bomen om woningbouw mogelijk te maken. Nieuwe woningen realiseren we



Henk-Jan Winkeldermaat

bij voorkeur binnen bestaande kernen als dat kan met behoud van de groene ruimte en daarbuiten op uitgestrekte monocultuurpercelen die weinig biodiversiteit en nauwelijks natuurwaarde hebben. Bouwen in rivier- of beekdalen wijzen wij af omdat deze gebieden essentieel zijn voor een toekomst- en klimaatbestendig waterbeheer en voor herstel van biodiversiteit. Bij iedere nieuwe ontwikkeling worden groene verbindingen en ecologische zones geïntegreerd, zodat mensen en natuur in samenhang kunnen floreren. Zo creëren we ruimte voor nieuwe woningen én geven we tegelijk een deel van het land terug aan de natuur.

- Bij het toewijzen en ontwikkelen van woningbouw geven we prioriteit aan mensen met cruciale beroepen zoals zorgverleners, onderwijzers en hulpverleners. Dit is essentieel voor de leefbaarheid van jong en oud in de kernen.
- We zetten sterk in op het bouwen van starterswoningen voor jongvolwassenen en op mogelijkheden om door te stromen voor ouderen.
- LochemGroen! zet in op natuurinclusief bouwen: groen op gevels en daken, biobased materialen en een puntensysteem voor natuurinclusief bouwen bij nieuwbouw en verbouwingen.
- We stimuleren verduurzaming en vergroening van bestaande huizen, met extra aandacht voor diegenen die de kosten hiervoor niet zelf kunnen dragen. Met de woningbouwverenigingen maken we afspraken om dit ook bij huurwoningen mogelijk te maken. Hierbij is LochemEnergie een belangrijke partner.
- LochemGroen! denkt verder dan de oplossingen van gisteren. Nieuwe woonvormen bieden veel kansen om de verbinding tussen inwoners te versterken en het woningaanbod te vergroten. Daarom bevorderen we knarrenhofjes, samenwonen van jong en oud, werken we het door LochemGroen! ingevoerde beleid van woningsplitsen verder uit en zorgen we voor kamers voor jongeren in bijvoorbeeld Eefde, Epse en Lochem Stad. We stimuleren initiatieven zoals samenin1huis en Duo-wonen, waarbij een jongere woonruimte huurt van een oudere en helpt met taken.

- Leegstand in tijden van woningtekort is onaanvaardbaar. Daarom pakken we de leegstand aan. Winkelpanden en woonhuizen die leeg staan gaan we actief herbestemmen voor woningen of winkels. Een boete op langdurige leegstand van woningen en bedrijven stimuleert snelle herbestemming. Woningen kunnen worden opgetopt en leegstaande etages boven winkels kunnen worden herbestemd tot woonruimte.
- Levendige kernen vragen om diversiteit in winkels en horeca. LochemGroen! wil samen met ondernemers werken aan meer vitaliteit, mét aandacht voor de kwaliteit van de openbare ruimte: minder beeldvervuiling door reclameborden en spandoeken in de winkelstraat.
- We zetten in op het behoud van groen en open karakter bij inbreiding; voorkomen dat nieuwbouw het dorpsgroen vermindert, zoals bij eerdere bouwprojecten.
- We geven geen vergunningen meer voor villa's in kwetsbare natuurgebieden zoals gedaan bij het Barchemse bos.



Henk-Jan Winkeldermaat

1.2 Alle kernen veilig verbonden en bereikbaar

LochemGroen! vindt verbinding belangrijker dan efficiëntie, en samenhang belangrijker dan snelheid. Snelheid is geen streven op zich, bereikbaarheid voor iedereen wel. De verbinding tussen stad en dorpen vraagt om een veilige, duurzame infrastructuur. LochemGroen! stimuleert inwoners om met de fiets, bus of trein te reizen en investeert daarom in fietsinfrastructuur en openbaar vervoer in plaats van in asfalt.

Onze maatregelen

- Aanpak van gevaarlijke kruisingen en verbetering van fietspaden. Stoepen worden in goede staat gebracht en gehouden.
- Goed, toegankelijk en betaalbaar openbaar vervoer tussen alle kernen, met aandacht voor minima en verbindingen naar station Lochem, Zutphen en Deventer. Bushaltes worden volledig toegankelijk. Bij bushaltes in het buitengebied wordt gezorgd voor een aanlooproute om te voorkomen dat busreizigers over de provinciale weg moeten lopen.
- Om fietsgebruik te stimuleren, zorgen we voor meer fietswerkplaatsen en bevorderen we reparatie met gebruikte materialen. We doen dit samen met mensen die wat steun kunnen gebruiken bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt.
- De rondweg en het stadsverkeer in Lochem worden herzien, met meer eenrichtingsverkeer waar nodig.
- In de bebouwde kom van de kernen streven we naar 30 km/uur, met aangepaste weginrichting die het overschrijden van de maximumsnelheid ontmoedigt. De provinciale weg Barchem-Borculo wordt 60 km/uur om veiligheid, natuur en leefomgeving te beschermen.
- Bij noodzakelijke verkeersomleidingen de snelheid terugbrengen van 80 km/u naar 60 en van 50 km/u naar 30, vanwege de veiligheid en geluidsoverlast.
- Fietzers en voetgangers krijgen voorrang en auto's zijn te gast in dorp en stad.
- Zandwegen worden onderhouden en waar mogelijk teruggebracht voor cultuurhistorie en natuur.



Michiel Schaap

- Bij de herinrichting van de N348, waarbij de gemeente Lochem samenwerkt met de gemeente Deventer, zorgen we voor een robuuste ecologische verbinding tussen het IJsselgebied en het achterliggende landschap. De entree van Epse krijgt een groener, dorpser karakter door de aanplant van laanbomen en inheemse beplanting, zodat verkeer wordt afgeremd en natuur en leefkwaliteit worden versterkt.
- Wanneer de combinatie bomenlaan en auto's tot gevaarlijke situaties leidt, wordt de snelheid aangepast. Handen af van de bomen.
- We onderzoeken de mogelijkheid om wegen in het buitengebied in de nachtelijke uren af te sluiten voor rust voor mens, dier en natuur.
- We zetten in op een zo milieuvriendelijk mogelijke inzet van strooizout en stimuleren onderzoek naar alternatieven.
- Er komen meer openbare oplaadpunten voor elektrische voertuigen. We stimuleren het gebruik van elektrische deelauto's i.s.m. LochemEnergie.
- We verbeteren de veiligheid en toegankelijkheid rondom station Lochem. Er komt een onderzoek naar herbestemming van het stationsgebouw, met maatschappelijke of culturele functies.
- Nieuwe parkeerplaatsen leggen we ecologisch aan, bestaande parkeerhavens gaan we kritisch renoveren. Er komen extra parkeerplekken rondom de stad Lochem, geclusterd en altijd groen aangekleed. Zo blijft de kern zoveel mogelijk autovrij en aantrekkelijk voor voetgangers en fietsers.
- We brengen de jaarlijkse kermis in Eefde terug naar de sportvelden.
- We leggen een groen traverseplein aan bij 't Hart in Eefde: open tegels als parkeerplek en een echt park van het grasveld maken.
- De fietsroute vanaf rotonde N348 trekken we door naar de stoplichten richting de nieuwe brug.
- We vergroten de bekendheid van wandelroutes, inclusief een Eefdes klompenpad.

- We vergroenen de Nieuwstad in Lochem stevig en maken er een groene, levendige entree van de stadskern, met auto's te gast.
- De Koedijk en Dillenburg in Lochem pakken we aan voor veilige fietspaden en verkeersveiligheid.
- Veilige fietsverbindingen: De fietsroute vanaf Harfsen naar Deventer langs de Lochemseweg is nu onveilig. We willen een veilig en afgescheiden fietspad en behoud van de busverbinding met Deventer als essentieel voor de leefbaarheid van Harfsen.



Henk-Jan Winkeldermaat

2. Biodiversiteit, landschap en klimaat

Een gifvrije, soortenrijke omgeving met schone lucht, schoon water en een vruchtbare bodem. Het kán en het moet: voor de gezondheid van de huidige inwoners en die van de generaties na ons. Bij grote beslissingen over het Lochemse landschap tellen de belangen van álle inwoners mee. Wij willen dat de generaties na ons kunnen leven in een veerkrachtigere en schonere gemeente die de uitdagingen van klimaatverandering kan opvangen. Met een nog grotere verscheidenheid aan planten, dieren en ecosystemen in een uniek cultuurinclusief natuurlandschap.

2.1 Biodiversiteit

Soortenrijkdom is van levensbelang. Hoe diverser de natuur, hoe beter die bestand is tegen veranderingen en hoe groter het herstellend vermogen. Elk organisme - plant, dier of micro-organisme - speelt een unieke rol in een ecosysteem en ondersteunt op zijn eigen manier al het andere leven. Wij mensen zijn onlosmakelijk verbonden met de natuur en afhankelijk van gezonde ecosystemen voor ons voedsel, schoon water, schone lucht en materialen. Het beschermen van biodiversiteit is dus niets minder dan het veiligstellen van ons eigen voortbestaan.

Onze maatregelen

- Wij geven rechten aan de natuur. Door als gemeente natuurgebieden te erkennen als entiteiten met eigen rechten, dragen we bij aan een betere bescherming van en een dieper respect voor de natuur.
- LochemGroen! investeert in natuureducatie voor inwoners, boeren en ondernemers en het vergroten van bewustzijn over het verband tussen een gezonde bodem, gezonde lucht, gezonde planten en dieren en gezonde mensen.
- We stimuleren burgerinitiatieven voor natuur, biodiversiteit en lokale voedselproductie met financiering en expertise.
- We vergroenen wijken, parkeerplaatsen en bermen en versterken de biodiversiteit in stad én dorpen. Bij alle plannen wordt de invloed op het ecosysteem expliciet betrokken en

beoordeeld. Daarom stellen we een gemeentelijk ecooloog (minimaal 1 fte) aan die de ecologische impact toetst en proactief suggesties doet.

- Nieuwe wegen leggen we voortaan met milieuvriendelijke technieken aan.
- Al het openbaar groen wordt natuurinclusief beheerd: dat wil zeggen met een strikt ecologisch maaibeleid, uitsluitend biologische zadenmengsels en zonder gif. Bij herinrichting of groenprojecten gebruiken we alleen inheemse planten, voor een robuuster ecosysteem.
- Bij vergroening kiezen we voor de praktische aanpak met de 3-30-300 regel: overal uitzicht op 3 bomen; in elke buurt is minimaal 30% van het grondoppervlak bedekt met boomkronen; en iedereen heeft binnen 300 meter wandelafstand toegang tot hoogwaardig openbaar groen. Het effect van deze aanpak is wetenschappelijk bewezen, en LochemGroen! voert deze aanpak in alle wijken in.
- Hagen, bomen, waterlopen en wilde bloemen versterken de biodiversiteit en klimaatbestendigheid. Boeren die willen omschakelen krijgen hier financiële steun voor.
- We vergroenen het dorpsplein in Almen en stellen een plan op voor behoud en versterking van de oude lindes.
- We nemen Maai Minder als uitgangspunt en maken met een maaikalender inzichtelijk wanneer bermen worden gemaaid. We vergroten de soortenrijkdom van al het gemeentegroen en maaien minder vaak. Er zit leven en schoonheid in natuur die met rust wordt gelaten.
- Alle schoolpleinen in de gemeente Lochem worden natuurinclusief. We helpen scholen bij het vergroenen van hun pleinen, in samenwerking met de scholen, leerlingen, en omwonenden.
- We stimuleren de vergroening van particuliere tuinen en bedrijventerreinen, in lijn met de aansluiting bij stichting Steenbreek.
- De nieuwe school in Laren willen we uitbreiden met een buitenruimte die rijk is aan groen, water en klimmogelijkheden, zodat buitenlessen optimaal mogelijk zijn.

- Alle speeltuinen in de gemeente Lochem krijgen in samenwerking met de gebruikers een groene make-over: ze worden natuurlijker ingericht.
- We versterken de subsidies voor het aanplanten van heggen en natuurlijke afscheidingen. We creëren een overzichtelijk informatiepunt voor alle subsidies voor inwoners, bedrijven en boeren.
- Waar mogelijk vervangen we prikkeldraad door heggen en houtwallen. Zo verfraaien we het landschap, vergroten we de biodiversiteit en bieden we voedsel en schuilplaatsen voor insecten en vogels.
- Invasieve soorten zoals Japanse duizendknoop bestrijden we actief, samen met bewoners, zoals in Gorssel.
- De verbinding tussen dorp Gorssel en de uiterwaarden van de IJssel willen we versterken. We benutten deze prachtige overgang van dorp naar rivier actief voor natuurbeleving en recreatie, met heldere handhavingsregels zodat kwetsbare natuur wordt beschermd en toegankelijk blijft waar het kan.
- Het zandgat bij Gorssel moet zorgvuldig worden onderzocht op vervuiling door slib. De gezondheid en natuurveiligheid moet gegarandeerd zijn. De gemeente neemt hierbij een actieve regierol voor een duurzame toekomst voor dit unieke gebied.



Mathilde van der Dussen

2.2 Energie en klimaat

LochemGroen! wil dat de gemeente Lochem energieneutraal is in 2035 en klimaatneutraal in 2040. Wij pakken dit ambitieus aan met een mix van besparing, lokale energieopwekking, duurzame mobiliteit en gedragsverandering. Onze aanpak is integraal: elk bedrijf en elke woning, school en openbare ruimte draagt bij aan een schonere, leefbare gemeente. Met onze voorstellen maken we van gemeente Lochem een gemeente die de klimaatcrisis actief tegengaat, onze afhankelijkheid van buitenaf vermindert en een gezonde, duurzame toekomst creëert voor inwoners en natuur.

Onze maatregelen

- Collectieve verduurzaming van woningen door middel van isolatie, HR++ glas, warmtepompen en zonneboilers. Wij leggen de prioriteit bij sociale woningen en oudere woningen met hoge energielasten. Energiecoaches helpen inwoners, en wie extra hulp nodig heeft kan gebruik maken van omruilacties voor apparaten en een noodfonds. LochemEnergie is een belangrijke partner.
- In alle gemeentelijke plannen houden we rekening met de extremen in het weer: droogte, hitte, wateroverlast en overstromingen. Om onze gemeente weerbaarder te maken tegen deze extremen zet LochemGroen! volop in op meer bomen, groene daken, wadi's en bufferzones. Die spelen een essentiële rol in hittebestrijding, het opvangen van een teveel aan water en het vasthouden van water voor droge perioden.
- Wij zetten ons in voor natuur- en klimaatonderwijs op alle basisscholen en middelbare scholen. Daarin is er ook aandacht voor duurzame voeding en lokale landbouw.
- We koppelen klimaatmaatregelen aan projecten die al gepland staan. Door intensief samen te werken met LochemEnergie, inwoners, scholen en ondernemers verbinden wij losse klimaatmaatregelen en -initiatieven tot één grote lappendeken. Een centraal klimaatloket ondersteunt iedereen die wil bijdragen aan het besparen en lokaal opwekken van energie.

- We stimuleren het lokaal opwekken van stroom volgens de Zonneladder via Zon op dak, niet op natuurgrond. We voorkomen netcongestie met slimme opslagsystemen.
- Kleinschalige zonnenvelden komen alleen op weilanden die na-genoeg geen natuurwaarde hebben omdat er maar één soort gras groeit, of als schaduw dak boven groente- en fruitteelt met semitransparante panelen. Maximaal 40% van de oppervlakte is voor panelen en 60% voor natuurontwikkeling. Net als windmolens moeten zonnepanelen na 30 jaar gesloopt en gerecycled worden en dat moet geborgd worden door verplichte afdracht in een fonds.
- LochemGroen! steunt de komst van drie windmolens bij Exel als stap naar een eerlijke en onafhankelijke energietoekomst. Deze drie windmolens kunnen bijna de helft van het totale elektriciteitsgebruik in de gehele gemeente Lochem gaan leveren. We willen niet afhankelijk blijven van energie van buitenaf - de afgelopen jaren is gebleken hoe kwetsbaar dat maakt. Windenergie helpt ons de energietransitie te versnellen en tegelijkertijd lokaal te verduurzamen.
- De windmolens in Exel worden zorgvuldig ingepast in het landschap en dragen bij aan natuurontwikkeling in de directe omgeving. Onder de molens komt een vergroeningszone waar bijen, hommels en andere insecten gedijen, zodat vogels zoals de wespindief lager vliegen. We bekijken of voedselbossen onder windmolens in Eefde mogelijk zijn. De molens krijgen moderne vogel- en slagschaduwdetectie en worden stilgezet als er risico's zijn voor dieren of overlast voor omwonenden. Ze blijven maximaal 30 jaar staan, zijn goed recyclebaar en vrij van giftige coatings. Omwonenden profiteren bovendien financieel van de opgewekte energie.
- Verlichting van winkels, kantoren en industrieterreinen gaat uit tussen 23:00 en 07:00 uur, of zoveel eerder als mogelijk is. Bij vervanging van straatverlichting kiezen we voor milieuvriendelijke, nachtfaua-vriendelijke oplossingen.
- In de wintermaanden blijven alle deuren van winkels in gemeente Lochem dicht om energie te besparen. Winkels open, maar deuren dicht.

- Terrasverwarmers worden vervangen door duurzamere alternatieven zoals dekens of verwarmde kussen.
- LochemGroen! zet ook in op digitale energiebesparing: wij ontmoedigen onzinnig gebruik van energieverblindende AI en stellen voor de gemeentelijke organisatie het gebruik van software met open standaarden verplicht. Deze software is milieuvriendelijker en veiliger en maakt ons minder afhankelijk van (Amerikaanse) Big Tech-bedrijven.
- Er komen geen datacenters of kerncentrales in de gemeente Lochem.
- We maken recycling aantrekkelijker door de milieustraten van Circulus makkelijker toegankelijk te maken. Containers voor de gratis stromen worden bereikbaar zonder op de weegbrug te moeten en alle in potentie herbruikbare materialen, zoals gips, worden gescheiden ingezameld.



Helma Holtrijter

2.3 Een uniek landschap met verleden en toekomst

Het Lochemse landschap is mooi, maar staat onder druk en er is al veel verloren gegaan. De gevolgen van klimaatverandering zijn merkbaar in onze gemeente: verdroging, weersextremen en verlies van biodiversiteit. LochemGroen! wil het landschap van de toekomst vormgeven met de cultuurhistorie als inspiratie. Daarbij zijn de uitgangspunten het vergroten van de biodiversiteit, het verbeteren van de waterkwaliteit en het herstellen en behouden van een mooi, afwisselend landschap met een uniek lokaal karakter.

Onze maatregelen

- LochemGroen! zet in op landschapsbeheer met aandacht voor zichtlijnen en ruimtelijke samenhang, op basis van streekeigen eigenschappen. We versterken wat uniek is, herstellen wat verloren is gegaan en verbeteren waar het kan.
- We bevorderen duurzaam toerisme door randparkeren, duidelijke routes en respect voor natuurgebieden; erfgoed en dorpsbeeld blijven leidend bij nieuwe plannen.
- Op plekken waar invasieve exoten vanuit tuinen de grond van anderen bedreigen worden eigenaren aangemoedigd om mee te werken aan een saneringsmaatregel en een deel van de kosten daarvoor te dragen.
- Wij behouden monumenten, landgoederen en karakteristieke dorpsgezichten.
- We ondersteunen lokale musea, cultuurmakers en erfgoed-initiatieven.
- Overmatige en verstorende verlichting in het buitengebied wordt teruggedrongen en gaat 's nachts uit. Bijvoorbeeld rondom recreatieparken en op bedrijfs- of particuliere terreinen. Donkerte 's nachts is de norm, zeker in het buitengebied.
- Er komt een strenger reclamebeleid voor neonverlichting en verlichte displays, waarbij veel scherper wordt gelet op energiebesparing en donkerte.
- We willen geen grote reclameborden zoals langs de A1 bij Epse.

- We verbieden fossiele reclame in de openbare ruimte.
- LochemGroen! wil dat onze gemeente actief bijdraagt aan een gezonde leefstijl voor kinderen. We zetten in op gezonde voeding, meer beweging en bewustwording van ouders en kinderen om overgewicht te voorkomen. Daarnaast pleiten we voor het beperken van ongezonde verleidingen: er komt een verbod op fastfoodreclames in abri's.

2.4 Een gezonde landbouw in het Achterhoekse landschap

LochemGroen! investeert in een landbouw waarin natuur, burger en boer samen floreren. De landbouw van de toekomst is biologisch, natuur-inclusief en regeneratief. Daarin produceren boeren gezond, lokaal voedsel terwijl zij de bodem beschermen, zorgen voor biodiversiteit, het landschap verfraaien en de gemeente klimaatbestendig maken. Bestaande voorbeelden laten al zien dat dit kan, maar in de gemeente Lochem is het aandeel biologische landbouw momenteel zeer laag: het Europese streefdoel is 25%, het landelijke 15%, maar de gemeente Lochem zit nog onder de 5%. Daarom nemen wij het voortouw en investeren we actief in de voedseltransitie, zodat Lochem koploper wordt in biologische, natuurinclusieve landbouw. Meer boeren, minder vee en minder gif: dat is ons uitgangspunt. LochemGroen! is daarmee dé politieke partij voor de boeren van de toekomst. LochemGroen! kiest voor een landbouwtransitie van onderop, met ruimte voor boeren die willen verduurzamen en steun van de gemeente. De gemeente wordt een actieve partner!



Michiel Schaap

Onze maatregelen

- Gemeente Lochem richt het Fonds Gezonde Grond op: een Gifvrijtransitiefonds van € 3 miljoen, gefinancierd uit de algemene reserve. Hiermee ondersteunen we boeren actief bij de omschakeling naar gifvrije landbouw. Uit dit fonds kunnen boeren, coöperaties en lokale initiatieven subsidie of begeleiding krijgen voor onder meer:
 - o het terugdringen van landbouwgif en kunstmestgebruik,
 - o bodemverbetering en natuurlijke plaagbestrijding,
 - o opleiding, kennisdeling en samenwerking binnen de gemeente en regio.
- Voor de uitvoering van het fonds wordt tijdelijk een landbouwtransitiecoördinator (1 fte) aangesteld voor vier jaar. Deze coördinator begeleidt boeren, verbindt lokale initiatieven en bewaakt de voortgang van de gifvrije omschakeling. Na afloop wordt geëvalueerd hoe deze functie structureel kan worden ingebed.
- Er komt een Loket Landbouwtransitie bij de gemeente Lochem. Dit loket ondersteunt actief bij het realiseren van de landbouwtransitie. Met advies op maat, kennisdeling en begeleiding richting subsidies van provincie, rijk en EU, helpt de gemeente boeren om over te schakelen naar biologische, natuurinclusieve en regeneratieve landbouw. Het loket fungeert als kennis- en netwerkcentrum voor bodemgezondheid, lokaal voedsel en stimuleert samenwerking tussen boeren, overige ondernemers, scholen, en inwoners.
- Er komt structurele voorlichting en kennisuitwisseling met scholen, boeren, overige ondernemers en inwoners over de voordelen van gifvrije landbouw, gezonde bodem en biodiversiteit.
- We voeren direct bufferzones in rond natuur en woningen en houden streng toezicht zolang er nog bestrijdingsmiddelen worden gebruikt. De gemeentelijke handleiding van Urgenda geldt als leidraad voor beleid en handhaving.



Michiel Schaap

- Gemeente Lochem spreekt zich uit tegen de teelt en inkoop van genetisch gemodificeerde gewassen, zoals gentechsoja en -maïs, om de biodiversiteit en de gezondheid van de bodem te beschermen.
- We zetten actief in op voorlichting voor inwoners, boeren en scholen over de voordelen van gifvrije landbouw, gezonde bodem, lokaal voedsel en biodiversiteit.
- Gemeente Lochem sluit zich aan bij de biostad Zutphen. Lochem wordt de eerste agrarische gemeente die ook bio-gemeente wordt, met nadruk op lokaal geproduceerd plantaardig voedsel. De gemeente geeft daarbij zelf het goede voorbeeld: alle gemeentelijke inkopen en aanbestedingen zijn biologisch, lokaal en bij voorkeur plantaardig.
- De intensieve veehouderij en biogas uit mest verdwijnen uit de gemeente.
- Niet-biologische snijbloemen- en bloembollenteelt worden direct verboden, met tijdelijke bufferzones tot het zover is.

2.5 Water

- LochemGroen! ondersteunt alle initiatieven om beter om te gaan met water. Water en bodem worden leidend bij ruimtelijke planning en woningbouw. Waar mogelijk krijgen beken weer een natuurlijke loop, wordt de grondwaterspiegel verhoogd en stimuleren we de aanleg van drasplassen.
- In de dorpen zorgen we voor waterbuffering door regenwater op te vangen in groenstroken en wadi's. Zo bestrijden we de droogte door water langer vast te houden en het grondwatersysteem te versterken. Hittestress pakken we aan door bomen aan te planten (schaduwwerking), meer groene ontmoetings- en speelplekken te creëren en in versteende gebieden pleinen te vergroenen met meer plantvakken en open tegels. Dit alles doen we met een scherp oog voor de biodiversiteit en natuurinclusiviteit.
- We stoppen watervervuiling door industrie, landbouw en particulieren en zorgen dat het water van de Berkel veilig en drinkbaar is. Initiatieven zoals Drinkable Rivers ondersteunen wij actief.

- We bestrijden verdroging in samenwerking met waterschap en boeren, door zoveel mogelijk water vast te houden. We ondersteunen initiatieven tot herstel van de Berkel en het Berkeldal die streven naar een rivier met natuurlijke peil- en stromingsverschillen, meer ruimte voor water- en oevertuinen en inrichten van oeverzones als natuurlijke waterberging in het kader van klimaatadaptatie en droogtebestrijding.
- Kruidenrijk grasland hoeft veel minder besproeid en bemest te worden, daarom verbieden we het beregenen van grasland met oppervlakte- en/of grondwater. Het onttrekken van grondwater ten behoeve van mais en raaigras-monoculturen voor de veehouderij is wat LochemGroen! betreft onacceptabel. We kiezen voor overleven van onze beuken en natuurgebieden boven de productie van zuivel voor de export.

2.6 Bomen

- We geven ruimte aan alle vormen van agroforestry (van voederhagen tot voedselbossen) en gemeenschappelijke parken en tuinen.
- Bomen zijn essentiële erfstukken in onze dorpen, in de stad en in het Lochemse landschap. We beschermen bestaande bomen streng en markeren kapaanvragen zichtbaar. We maken inwoners actief bewust van het belang van bomen, zodat het beschermen van bomen de grondhouding wordt en kappen de uitzondering.
- Wanneer kap onvermijdelijk is, wordt een herplantplicht opgelegd (en gecontroleerd) die in verhouding staat tot de omvang van de te kappen boom/bomen. Bij aanplant van nieuwe bomen worden inheemse klimaatbestendige soorten geselecteerd, wordt standaard bodemverbetering en zorg voor de nieuwe aanplant verplicht, en daar wordt op gehandhaafd.
- Laanbomen zijn het groene fundament van onze straten, dorpen en landschappen. Ze bieden schaduw en verkoeling, zuiveren de lucht, zorgen voor biodiversiteit en dragen bij aan het welzijn van mensen en dieren. LochemGroen! versterkt het laanbomenbeleid en breidt het uit: bestaande bomen worden beter beschermd, bij het snoeien en kappen gelden

strengere regels, en bij nieuwbouw en herinrichting planten we extra laanbomen. Zo behouden en vergroten we de waarde van deze levende erfstukken voor huidige en toekomstige generaties.



2.7 Dieren

LochemGroen! kijkt verder dan alleen de belangen van de mens en wil een einde aan dierenleed. Elk dier moet naar zijn of haar aard kunnen leven. Dus geen uitbuiting van dieren voor winst op Lochemse gemeentegrond. Er komen regels die ervoor zorgen dat alle dieren naar buiten kunnen en we stimuleren de aanplant van bomen en bouw van schuilstallen die dienen als beschutting voor de dieren.

- Er komt één wethouder die verantwoordelijk is voor Dierenwelzijn, met een eigen vooruitstrevend beleid en budget die de belangen van dieren behartigt.
- De gemeente stelt een Dierennota op.
- Er komt meer ruimte voor dieren in het wild (vogels, reeën, hazen, vossen, dassen, insecten, etc.). Zij hebben recht op veiligheid, bewegingsvrijheid, voedsel, schuil- en broedplekken en water. Bij beleid en inrichting van de gemeente wordt hun leefruimte actief versterkt.

- Voor het maaien wordt er eerst gecontroleerd op de aanwezigheid van (jonge) dieren op het land.
- Jagen op gemeentegrond wordt verboden. Illegale jacht en stroperij wordt strenger aangepakt. Hobbyjacht of plezierjacht wordt verboden, ook op particuliere grond.
- Er komen gemeentelijke voorzieningen voor opvang en bescherming van (wilde) dieren.
- De gemeente geeft voorlichting over het natuurlijke gedrag en de behoeften van dieren.
- De gemeente spant zich maximaal in om stalbranden tegen te gaan. Bij vergunningverlening, toezicht en handhaving wordt hier extra aandacht aan besteed.
- Kuddedieren staan samen in de wei; beschutting voor weidedieren wordt verplicht.
- Alle kinderboerderijen in de gemeente Lochem moeten gaan voldoen aan het keurmerk 'Diervriendelijke kinderboerderijen'.
- LochemGroen! wil dat bladkorven egelveilig worden gemaakt. Egels gebruiken bladkorven als schuilplek, wat gevaarlijk kan zijn wanneer de korven worden geleege. We informeren bewoners actief over het belang van blad. In het openbaar groen wordt blad alleen verwijderd op paden en straten.
- We verbieden het gebruik van gif tegen de eikenprocessierups en zetten in op bestrijding via natuurlijk vijanden. Ecologische verbetering brengt de balans terug waardoor de overlast verdwijnt en er meer vlinders zullen zijn.



Michiel Schaap



Hanneke Lensink

- We herstellen de Eefse Beek op natuurlijke wijze herstellen en gemeentegronden in samenwerking met boeren inzetten voor weidevogelgebied.
- We realiseren meer hondenlosloopgebieden, zorgvuldig ingepast in natuur en omgeving
- LochemGroen! ondersteunt lokale dierenopvangorganisaties, zoals de wildopvang, roofvogelopvang, sanctuaries en kattenopvang. We stimuleren samenwerking en kennisuitwisseling om de zorg voor kwetsbare dieren te verbeteren en inwoners te ondersteunen bij vragen over dierenwelzijn.
- We leggen waar nodig flora- en faunapassages aan, bijvoorbeeld over de Lochemsebrug in Lochem voor een verbinding tussen het noordelijke en zuidelijk deel van de gemeente en een ecologische verbinding bij Epse en Gorssel richting de uiterwaarden van de IJssel.
- Bij elke ruimtelijke ontwikkeling moeten verbindingen tussen natuurgebieden gegarandeerd zijn, zodat flora en fauna kunnen migreren.

2.8 Schoner, rustiger en natuurlijker

- We stimuleren het afvalruimen door inwoners en de gemeente ruimt zelf zwerfafval op voordat er gemaaid wordt in bermen. We stimuleren ondernemers en scholen om hier aan deel te nemen en het goede voorbeeld te geven. Er komt een verbod op het buitenshuis oplaten van ballonnen en strooien van confetti.
- Als uit onderzoek blijkt dat nascheiding van afval minder energie kost en meer bruikbare grondstoffen oplevert, kiezen wij voor afschaffen van het Diftar- (gedifferentieerde tarieven) systeem.
- Gemeente Lochem omarmt de hark. Bladblazers verdwijnen uit de gemeente door goede voorlichting over de schadelijke gevolgen. Bladeren blijven liggen op alle daarvoor geschikte groenstroken, omdat dat goed is voor het bodemleven, egels en vogels.
- We gaan de verdozing in het landschap door grote bedrijfspanden, schuren en loodsen tegen.
- Lochem zet actief in op duisternis, zowel in het buitengebied als in de kernen. Alleen verlichting waar dat echt nodig is, en dan goed afgeschermd en gericht, met bewegingsmelders en/of het inzetten van slimme apps, en in de juiste kleur. Zodat mensen en nachtdieren er zo min mogelijk last van hebben.



Michiel Schaap

- LochemGroen! viert graag de terugkeer van het licht en het begin van de lente. We slaan een nieuwe weg in met een oude traditie: in plaats van paasvuren, die milieubelasting en veiligheidsrisico's met zich meebrengen, willen we takkenrillen aanleggen. Zo geven we de lentetraditie een duurzame betekenis en versterken we de biodiversiteit, terwijl we samen blijven komen om het nieuwe seizoen te vieren.
- Dieren en mensen moeten een jaarwisseling kunnen doormaken zonder gezondheidsschade. De gemeente Lochem is -net als de rest van Nederland- dankzij het landelijke vuurwerkverbod vanaf de jaarwisseling 2026-2027 vuurwerkvrij. We staan voor een veilige, duurzame en feestelijke jaarwisseling en zoeken samen met inwoners naar nieuwe, milieuvriendelijke tradities om dit bijzondere moment te vieren.
- LochemGroen! verzet zich tegen Vliegveld Lelystad, waar ook onze inwoners last van zullen krijgen.
- We geven geen vergunningen voor activiteiten in natuurgebieden die buitensporige verstoring veroorzaken voor dier en natuur, zoals auto- en motorcross.

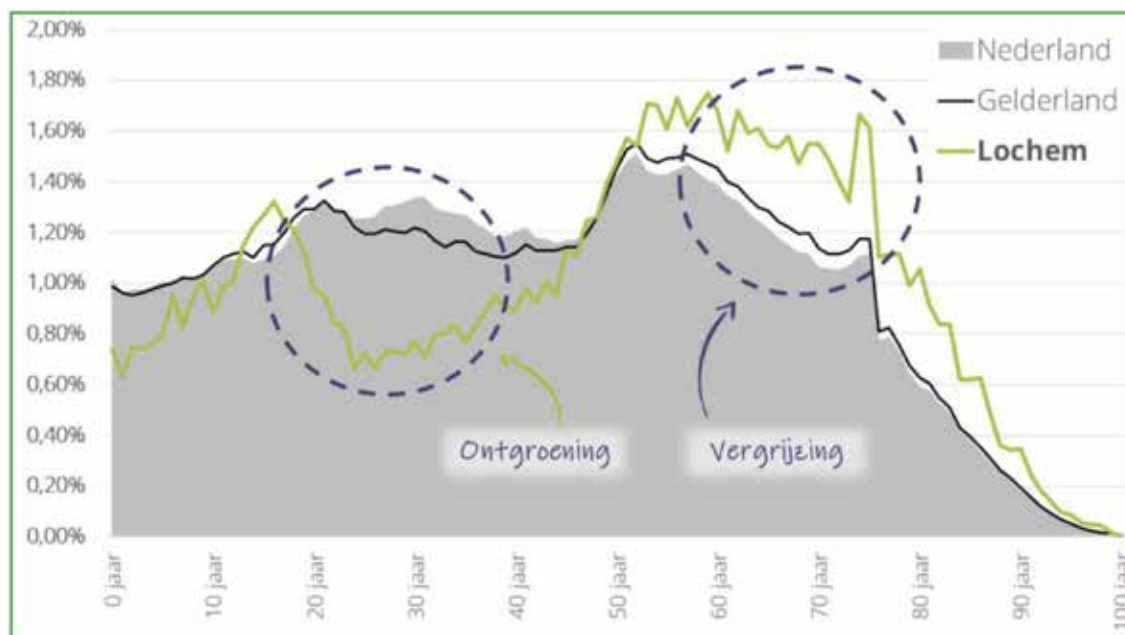


Michiel Schaap

3. Een levendige gemeente met sterke voorzieningen

LochemGroen! stopt de leegloop van voorzieningen. Wijkcentra, bibliotheken, scholen en sportvelden zijn de verbindingsplekken van de gemeente. Een verbonden gemeenschap is een veiligere en socialere gemeenschap. Onze gemeente moet aantrekkelijk zijn voor jong en oud. Vitaliteit en welzijn staan centraal. Wij zetten in op preventie en voorlichting: er komt meer aandacht voor het verband tussen een gezonde leefomgeving en mentaal welzijn.

Gemeente Lochem vergrijst sneller dan gemiddeld en dat vraagt om nieuwe vormen van wonen en zorg. LochemGroen! investeert in woon-zorgvoorzieningen voor inwoners in hun eigen woonplaats, met aandacht voor eigen regie en menselijkheid. Niet het ideaal van “zo lang mogelijk thuis blijven wonen” moet leidend zijn, maar de kwaliteit van leven. De zorg staat onder grote druk: nu al werkt één op de zeven mensen in de zorg, in 2060 zou dat één op de drie moeten zijn om de huidige zorg vol te houden. Dat is niet haalbaar. Daarom kiezen we voor moedige en realistische oplossingen.

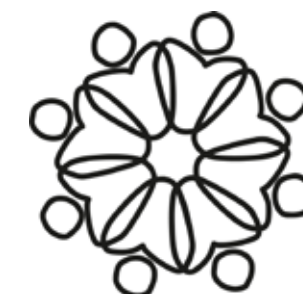


Figuur 1. De bevolkingsopbouw van de gemeente Lochem, Gelderland en Nederland per 01-01-2022. Bron: CBS

3.1 Welzijn voor jong en oud

Onze maatregelen

- Onderwijs is voor iedereen letterlijk en figuurlijk dichtbij en bereikbaar. We zetten in op behoud van dorpscholen. Mocht een school in een kleine kern dreigen te verdwijnen dan bemiddelt de gemeente in een samenwerking waardoor deze behouden kan worden.
- We bieden ruimte aan verschillende reguliere schooltypen en alternatieve vormen van onderwijs, zoals onderwijs op de zorgboerderij en praktijkleren, zowel voor kinderen als volwassenen.
- LochemGroen! wil uitdagende plekken en activiteiten voor jongeren stimuleren, zoals projecten van Welzijn Lochem (SWL), ook in de late avonden.
- Fondsen zoals Tegemoetkoming Schoolkosten en Stichting Leergeld blijven beschikbaar. Wij stimuleren sport, cultuur, taalontwikkeling en voegschoolse educatie. We willen een open-einde-regeling, want geen kind mag buiten de boot vallen.
- We zetten in op het behoud van en toekomstbestendig maken van zwembad de Boskoele, inclusief faciliteiten voor ouderen en mensen met gezondheidsklachten.
- Er komt meer ruimte voor jongeren in de vorm van bijvoorbeeld boulderblokken, skateparken of andere stimulerende, duurzame voorzieningen met een groene inrichting.
- We ondersteunen en stimuleren vrijwilligersclubs en sociale initiatieven zoals wandel- en natuurclubs, sociale ondernemingen en lokale voedselinitiatieven voor een gezonde levensstijl.
- Wij steunen Welzijn Lochem en haar vrijwilligersprogramma.



**WELZIJN
LOCHEM**

- We voeren pro-actiever beleid om te zorgen dat de mogelijkheden voor minima bekend zijn bij de doelgroep. Minima krijgen automatisch recht op de gemeentepolis, minimapas, compensatie Wmo-eigen bijdrage en gedeeltelijke dekking van het eigen risico voor zorg. We stimuleren samenwerking met zorgaanbieders, zodat er vrije keuze van zorg is.
- We investeren in vroegtijdige en toegankelijke ondersteuning en respijtzorg om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
- Gemeente Lochem wordt een rook- en vapevrije gemeente. We streven ernaar dat scholen, sport- en cultuurinstellingen, winkelstraten en terrassen rook- en vapevrij worden. Zo creëren we een gezonde leefomgeving voor jongeren en andere inwoners. Daarnaast zetten we in op duidelijke voorlichting over de risico's van roken, vaperen en alcoholgebruik, met speciale aandacht voor preventie onder jongeren.
- We ondersteunen burenhulp, zorgcoöperaties en samenwerking tussen professionals en vrijwilligers; ontmoeting, beweegtuinten en laagdrempelige activiteiten stimuleren gezondheid en bestrijden eenzaamheid.



Roel Cremer

3.2 Sport en Cultuur voor verbinding en inspiratie

Sport verbindt en is gezond. Kunst verbindt, vermaakt, ontregelt en verrijkt. LochemGroen! zet zich in voor de amateursporten en kunsten en voor de professionals die hun vakmanschap kunnen overdragen. LochemGroen! ziet sport en cultuur als ontwikkel- en bindmiddel binnen de gemeenschap en als motor voor creativiteit en ontmoeting.



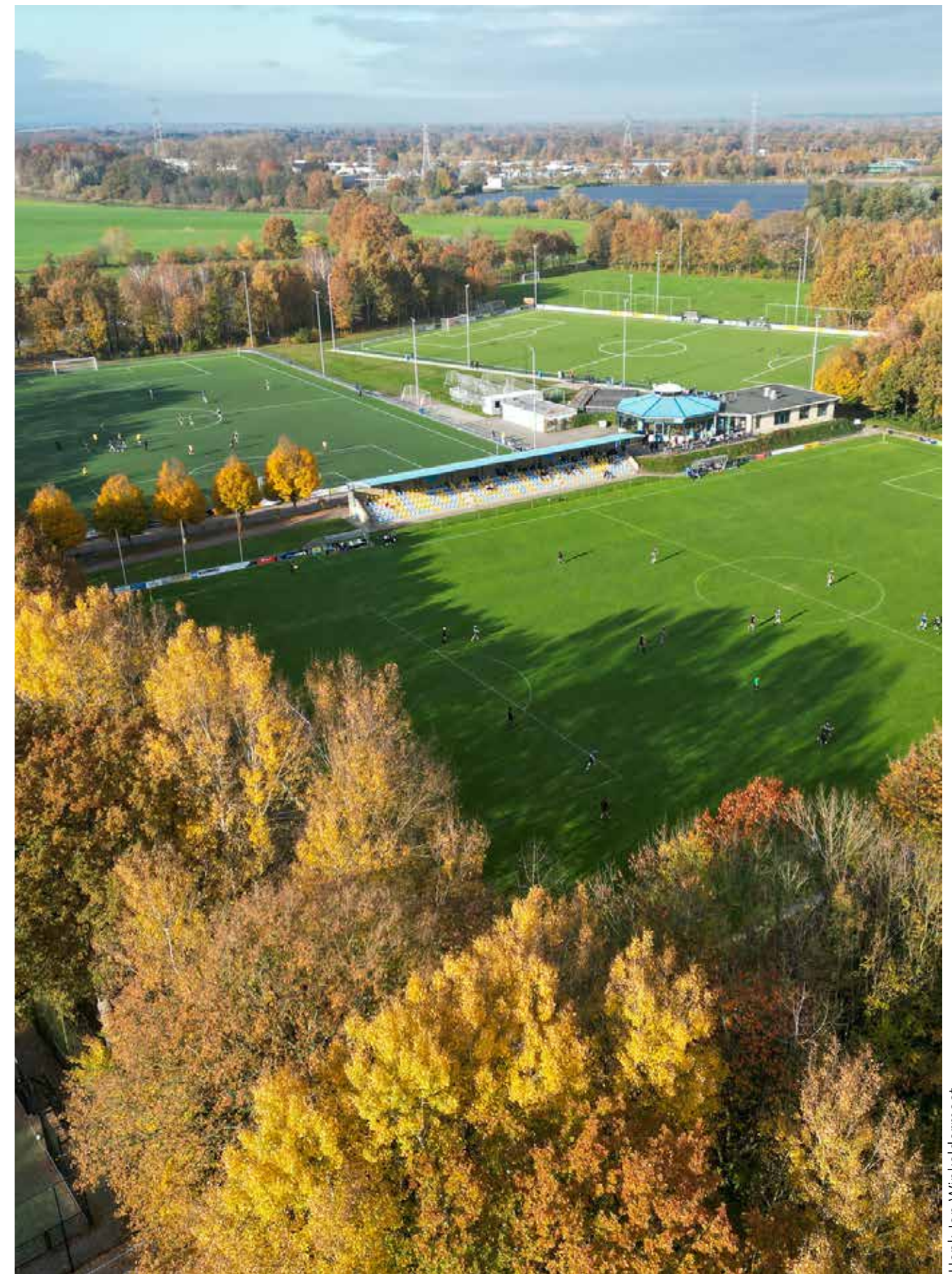
© Janneke Roelofs

Onze maatregelen

- Sport is jarenlang niet geprioriteerd en nauwelijks gefaciliteerd in de gemeente Lochem. LochemGroen! brengt daar verandering in en investeert fors in duurzame sportaccommodaties en sportverenigingen. In samenhang met deze extra steun worden sportverenigingen verzocht en gestimuleerd om programma's te ontwikkelen, waarbij hun sport laagdrempelig kan worden beoefend.
- LochemGroen! stimuleert sport en recreatie in de buitenlucht. Bewegen in de natuur verbindt mensen met hun omgeving en draagt bij aan gezondheid en welzijn. Tegelijkertijd moeten we zorgvuldig omgaan met de natuur waarin dat gebeurt. Mountainbikeroutes zijn welkom - maar niet door kwetsbare natuur, bos en houtopstanden die deel uitmaken van het

Gelders Natuur Netwerk (GNN). Deze gebieden zijn bedoeld voor rust, biodiversiteit en het herstel van ecosystemen. LochemGroen! pleit daarom voor een goede balans tussen recreatie en natuurbescherming. Nieuwe routes horen buiten de meest waardevolle natuur te blijven. Waar mogelijk kiezen we voor alternatieven, zoals groene bikeparken of gravelroutes over bestaande wegen. Zo maken we ruimte voor sport én beschermen we de natuur die wij nodig hebben en die ons allemaal hard nodig heeft.

- We ontwikkelen ontmoetingsplekken voor alle leeftijden, zoals sportparken, skateparken en speeltuinen.
- LochemGroen! geeft brede steun aan culturele programma's in de dorpshuizen in de kernen. We creëren ruimte voor 'makers', we betrekken o.a. jongeren actief bij cultuur en stimuleren nieuwe culturele initiatieven.
- Culturele instellingen, makers, festivals en podia krijgen onze steun.
- Graffiti en straatkunst kan schitterend zijn. Daarom creëren we daar legale plekken voor.
- Dorpshuis 't Hart in Eefde gaan we verder ontwikkelen als ontmoetingsplek en gezamenlijke werkplek voor inwoners. Jongerenavonden organiseren in samenwerking met het dorpshuis.
- We ondersteunen de realisatie van de nieuwe MFA op de Vullerschool-locatie steunen, met een sterke nadruk op ontmoetingsfunctie, verkeersveiligheid en financiële borging van exploitatie.
- De sporthal in Gorssel willen we behouden als volwaardige, multifunctionele voorziening.
- We zetten in op profilering van Gorssel als kunstenaarsdorp: meer kunst- en cultuurinitiatieven, uitbreiding van permanente kunst in de openbare ruimte, en samenwerking met Museum MORE en de Gorsselse Kunstkring.



Henk-Jan Winkeldermaat

3.3 Een economie voor iedereen

De 'economie' op zichzelf heeft geen waarde, maar moet in dienst staan van een betere planeet en een betere samenleving. De vraag is dus niet: wat levert het ondernemers op, maar: wat levert het de samenleving op? Ook lokaal moeten we werken aan een economie die gericht is op menselijk en ecologisch welzijn. We willen van een oververhitte economie met krapte op de arbeidsmarkt toewerken naar een economie binnen ecologische en sociale grenzen en met oog voor dierenwelzijn. Dit betekent niet per se minder groei, maar wel verantwoorde groei.

Onze maatregelen

- LochemGroen! kiest bewust voor een duurzame koers: bedrijven die schade toebrengen aan natuur of samenleving krijgen hier geen (extra) ruimte. Groei is alleen mogelijk voor ondernemingen die bijdragen aan een gezonde leefomgeving. Bedrijven die willen verduurzamen kunnen op ondersteuning van de gemeente rekenen. Dat hoeft niet altijd in euro's, het kan ook hulp zijn bij het zoeken naar begeleiding of rijkssubsidies. De gemeente trekt bedrijven aan die de ambitie hebben de leefbaarheid voor de bewoners en de duurzaamheid voor de omgeving te vergroten. Willen bedrijven dat niet, dan ontmoedigen we vestiging in onze gemeente.
- Bedrijven die, ondanks aanmoedigingen daartoe, niet (voldoende) verduurzamen en vergroenen, hoeven niet op medewerking van de gemeente te rekenen. Voor fastfoodketens en grootschalige slachthuizen is er in gemeente Lochem geen plek.
- Ook mensen met een kleine beurs moeten in welzijn kunnen leven. De duurzame economie maakt dit mogelijk: met deelauto's, kledingbeurzen, repaircafés en gemeenschappelijke voorzieningen zoals een werkplaats, plus gratis voedseltuinen.
- De gemeente Lochem leent zich als groene gemeente uitstekend voor recreatie en toerisme. We ontvangen graag meer gasten, maar wel met passende aandacht voor duurzame voorzieningen. We profileren Lochem als wandel- en fietsgemeente en moedigen verantwoord gebruik van de groene omgeving aan.

- Toeristen komen voor de natuur, de rust en het landschap. Ze zijn bereid te betalen voor kwaliteit en duurzame, groene streekproducten. LochemGroen! zet in op duurzaam ecologisch toerisme dat de eigenheid van de streek promoot.
- Recreatie met een hoge milieubelasting faseren we uit. Er worden minder vergunningen afgegeven voor rally's, auto- en motorcross en tractor-pulling.
- We zijn tegen het ombouwen van campings tot huisjesparken.
- We zetten in op het behoud van bestaande bedrijven in Epse en stimuleren van nieuwe bedrijvigheid, bijvoorbeeld voor lokale voorzieningen zoals een supermarkt.
- De gemeente moet een actievere rol pakken bij langdurig leegstaand vastgoed zoals in Epse, het voormalige restaurant. LochemGroen! vindt dat langdurige leegstand niet vrijblijvend mag blijven en dat de gemeente actief met partners of tijdelijke invulling moet zorgen voor herontwikkeling met maatschappelijke meerwaarde voor het dorp.
- We willen harde garanties van FrieslandCampina voor de veiligheid van inwoners, naar aanleiding van incidenten in de regio.
- De Buurtwinkel in Harfsen moet blijven en mag geen hogere huurprijs krijgen na nieuwbouw. Er is hier ruimte voor wonen, bedrijvigheid én de buurtsupermarkt. Samen met een woningcorporatie kan hier een sociaal en duurzaam meelaags wooncomplex worden gerealiseerd.
- De herontwikkeling Buitenlust in Harfsen: De gemeente pakt actief de regie om van het leegstaande 'Buitenlust' een levendige plek te maken.
- We zetten in op een duurzame sporthal in Harfsen. Het extreem hoge energiegebruik van de sporthal moet snel worden aangepakt. We willen een energiezuinige en toekomstbestendige sportvoorziening die past bij de duurzaamheidsambities van gemeente Lochem.

4. Een eerlijk, betrokken en luisterend bestuur

Bewoners willen meedenken én meebeslissen en hebben ook heel vaak goede ideeën. Wij geloven in een open, democratische gemeente en zien het als plicht van het gemeentebestuur om actief in te spelen op goede ideeën uit de samenleving. Wij willen een gemeente waarin mét in plaats van óver mensen wordt gepraat. Een gemeente die toegankelijk en transparant is en haar inwoners benadert en behandelt vanuit vertrouwen. Soms nemen gemeenten het initiatief, vaker nog komt dat van ondernemers en inwoners. LochemGroen! wil ervoor zorgen al deze partijen elkaar versterken: bij nieuwe initiatieven vanuit de gemeente moet goed worden gekeken naar bestaande initiatieven bij inwoners op hetzelfde terrein. En ook wanneer het gemeentebestuur zelf geen plan heeft op een bepaald gebied, krijgen burgerinitiatieven op dat onderwerp kansen.

4.1 Inwoners denken en beslissen mee

- We zorgen ervoor dat de gemeente actief op zoek gaat naar de ‘stille stemmen’. Inwoners die zich niet uit zichzelf laten horen, maar wel een mening hebben en mee willen denken en beslissen.
- We intensiveren de samenwerking tussen gemeente en inwoners, vanuit vertrouwen in de ervaring en expertise van alle inwoners. Met extra inspanning voor het informeren in de eerste fase van een project, zodat inwoners op tijd op de hoogte worden gebracht en bij het project worden betrokken.
- We bevorderen transparante besluitvorming en het terugkoppelen van de argumenten achter gemaakte besluiten. Bestuurlijke moed betekent ook aangeven dat beslissingen in het algemeen belang zijn genomen en dat dus per definitie niet iedereen blij kan zijn met elke uitkomst.

4.2 Inclusief naoberschap

Iedereen hoort erbij. Diversiteit is een krachtbron, geen splijtzwam. LochemGroen! heeft diversiteit als uitgangspunt: niemand is hetzelfde, iedereen is uniek. Mensen verschillen, maar vinden elkaar ook in gezamenlijke idealen. Nieuwe Lochemers, waar ze ook vandaan komen, zijn waardevolle nieuwe burens, vrienden, ondernemers, initiatiefnemers en collega's.

- LochemGroen! zet zich in voor erkenning en zichtbaarheid van alle inwoners, ongeacht afkomst, leeftijd, gender, geaardheid of achtergrond. We willen dat de gemeente structureel samenwerkt met omwonenden, vrijwilligers en organisaties om een goede balans te houden tussen draagvlak, veiligheid en integratie.
- We creëren ruimte voor nieuwe inwoners om actief deel te nemen aan het gemeenschapsleven en de lokale besluitvorming, zoals in buurt- en speeltuinbesturen en dorpsraden.
- We stimuleren inclusief taalgebruik en beleid in communicatie en dienstverlening.
- LochemGroen! neemt brede participatie als richtlijn voor beleidsontwikkeling: niet alleen wie de weg naar het gemeentehuis al weet te vinden moet worden gehoord, we zoeken ook actief minder mondige mensen op.
- Statushouders en ontheemden zijn volwaardige inwoners en een kracht voor onze gemeenschap. LochemGroen! zorgt ervoor dat statushouders een stevig en positief startpunt krijgen in onze gemeente. Zij worden niet buitengesloten, maar actief begeleid bij taal, werk, opleiding, vrijwilligerswerk, sport en maatschappelijke participatie.
- Wij investeren in bij en omscholing van statushouders, in samenwerking met lokale bedrijven, opleiders, onderwijsinstellingen en vrijwilligersorganisaties. Gemeentebestuur, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken samen om statushouders snel aan het werk te krijgen en de mogelijkheid te bieden hun talenten in te zetten en bij te dragen aan de lokale economie en samenleving.

- Ook voor ontheemden (zoals Oekraïense vluchtelingen) zet LochemGroen! in op menswaardige opvang en begeleiding, gericht op veiligheid, herstel en perspectief. Wie tijdelijk in Lochem verblijft, moet hier in waardigheid kunnen leven en bijdragen.
- LochemGroen! steunt het asielzoekerscentrum aan de Ampsenseweg. We zien dit als een plek waar veiligheid, menselijkheid en lokale betrokkenheid samenkomen. Het AZC is geen bedreiging, maar een kans om te laten zien dat Lochem een open en zorgzame gemeenschap is.
- Toegang tot onderwijs, vrijwilligerswerk, sport en werkbegeleiding is vanzelfsprekend, omdat we geloven in de kracht van mensen, ongeacht herkomst. Zo versterken we de samenleving én maken we gemeente Lochem sterker, inclusiever en toekomstbestendiger.



Calle Janssen

 **Lochem**
GROEN!



Lokaal met Lef

5. Lokaal met Lef in de praktijk 2022 - 2026

Vier jaar inzet voor een groener, socialer en eerlijker Lochem



01 APR

Terugblik op het MDT-debat

Jongeren laten hun stem horen

Op 21 maart had ik de eer om het MDT-debat van de leerlingen van het Staring College in Lochem te leiden. Dit debat, georganiseerd met Welzijn Lochem en de gemeente, gaf jongeren de kans om hun visie op inclusie en diversiteit te delen en in gesprek...



31 JUL

LochemGroen! blij met koerswijziging Circulus naar biologische bloemzaadjes

Circulus – de organisatie die voor elf gemeenten het afval- en grondstoffenbeheer en het beheer van de openbare ruimte verzorgt – heeft besloten per direct te stoppen met het uitdelen van niet-biologische bloemzaadjes. Dit besluit volgt op...

Nieuws



22 MRT

LochemGroen! haalt twee zetels

Lieve kiezers, bedankt! Wij gaan als LochemGroen met twee mensen de raad in, en zijn qua stemmen de vijfde partij. Tjitske Ypma haalde net een paar meer stemmen dan Jolande van Borrenndam en neemt met wederzijds goedvinden nu de tweede plek in...



22 MRT

Calle Janssen en Tjitske Ypma schrijven zich in als raadslid

Maandag 21 maart was niet alleen de start van de lente, maar ook de prille start van Calle Janssen en Tjitske Ypma als raadsleden voor LochemGroen! Wat een mooie samenkomst. Zij gingen naar het gemeentehuis om te tekenen. 28 maart is het afscheid...



11 NOV

Unanieme steun voor faunaverbindingen rond Lochemse Brug

Met trots kunnen we melden dat de motie die LochemGroen! samen met GroenLinks/PvdA indiende, unaniem is aangenomen door de gemeenteraad van gemeente Lochem. De motie vraagt om een sterke ecologische verbinding rond de Lochemse Brug, zodat...



27 NOV

Ontketen het dier uit de Lochemse meststal

We hebben nog geen omgevingsvisie en toch wil het college nog beleid doorvoeren om de intensieve veehouderij uit te breiden. Terwijl tientalendossiers on hold worden gehouden, omdat er gewacht moet worden op de heilige graal: omgevingswet...

Meer woonruimte mogelijk door splitsen en delen van woningen

13 juni 2023, 16:29

LOCHEM - In Lochem mag je voortaan je huis delen met iemand anders of je woning splitsen. Het collegevoorstel hiertoe is 10 juni unaniem aangenomen.

LochemGroen! had er samen met andere raadspartijen al in juli 2022 om verzocht en heeft in de raadsvergadering van 10 juni een amendement erdoor gekregen, waardoor de minimale omvang van te realiseren woningen van 300 kubu omhoog is gebracht naar 150 kubu (circa 60 m2). Dit vergroot de mogelijkheden en de betaalbaarheid. Zo kunnen naar verwachting ook jongeren een woning vinden in de gemeente Lochem. Het voorstel om ook erven te delen komt in een later stadium.

Ook pré mantelzorgwoningen worden voortaan toegestaan. Dat zijn extra woonunits op eigen erf of in eigen tuin voor maximaal tien jaar voor mensen die mantelzorg gaan verlenen of ontvangen.

Raadslid Tjitske Ypma diende het amendement in namens LochemGroen! "Het is fantastisch dat er nu meer mogelijkheden zijn om jongeren te huisvesten. Er wordt wel gezegd dat het met 150 kubu of 60 m2 te klein is, maar ik ken genoeg mensen die er dolblij mee zouden zijn en zo wordt het wel betaalbaar."



04 MRT

Bewoners Detmerskazerne in Eefde met handen in haar over woonsituatie

LochemGroen! organiseert inloopavond Na signalen over woonproblemen op de voormalige Detmerskazerne in Eefde, kwamen bewoners afgelopen vrijdag tezamen op uitnodiging van LochemGroen! Sinds de oplevering een jaar geleden worden bewoners onder meer...



27 MEI

Opening expositie Lichtval

Afgelopen zaterdag mocht Calle Janssen samen met wethouder Wendy Goodin de opening verrichten van de kunstexpositie van Valentijn Zwanikken in het Stadshuis. De prachtige expositie is tot 6 juli te zien in het Stadshuis in Lochem. Onderstaand het...

Lees verder



18 SEP

Water en bodem sturend, wat betekent dat?

We organiseerden gisteravond namens LochemGroen! de avond: "water en bodem sturend, wat betekent dat?" Wat een ontzettend fijne bijeenkomst en mooie opkomst was het in Dorpshuis Het Hart in Eefde! Veertig mensen wisselden hun ideeën uit over hoe we...

LochemGroen! in trek bij scholieren Staring College [video]

Door Henri Bruntink - 11 oktober 2022



Lochem wil verbod roken en vapo op openbare plekken

Door Henri Bruntink - 8 april 2024



Na vragen LochemGroen!: Geen gif meer tegen eikenprocessierups

Door Henri Bruntink - 1 oktober 2024



13 JUN

Kankerverwekkend landbouwgif nog steeds toegestaan: LochemGroen! eist actie van gemeente

Een nieuw grootschalig, internationaal onderzoek laat geen twijfel meer over bestaan: blootstelling aan glyfosaat, het meest gebruikte landbouwgif ter wereld, vergroot het risico op kanker. Vooral...



15 oktober 14.00 uur protestactie

'Feiten en desinformatie mogen niet als gelijkwaardige standpunten worden gepresenteerd'

Feiten en fictie worden steeds vaker als gelijkwaardige perspectieven gepresenteerd, vindt Calle Janssen, fractievoorzitter van LochemGroen! "Maar een mening heeft niet hetzelfde gewicht als wetenschappelijk onderbouwde kennis." En dus komt hij met een repert...

De opdracht van BNOBAA met actualiteit nieuws en uitgangspunten meetings

Wijzig Lochem Het Beem 112 nieuws Aan de Raad 100 ideeën 1000

toestel Opinie Cartoons Kijk nou Nieuwsbrief Videos Opin

Het mantra 'zo lang mogelijk thuis blijven wonen' is niet houdbaar

Door 16-11-2023 10:00 uur 1000 keer bekeken 0 reacties

Calle Janssen Verpleegkundige en fractievoorzitter LochemGroen! Persoon volgen



A Roel Cremer vindt dat het uitgangspunt moet zijn dat gif sowieso schadelijk is voor mens, dier en land. © Archiefjouwkeits

'We zijn afhankelijk van mensen die werken aan voedselproductie, maar dat mag niet ten koste gaan van gezondheid'

LochemGroen! opgetogen met aangenomen voorstellen voor kadernota 2024

Door Jeffrey van Londen - 10 okt 2023

LochemGroen! had onder andere de grootste partij GemeenteBelangen mee in een amendement Aangekleed landschap, waarbij de gemeente zich gaat inspannen om de regelingen die opgesteld worden voor landschapselementen meer bekendheid te geven, zowel bij particulieren als bij agrariërs. Ondanks het ontraden door de wethouder haalde het een ruime meerderheid. Alleen MmL (Meedenken met Lochem) en VVD stamde tegen.

Het amendement voor uitdaging en groene speelruimte haalde eveneens een meerderheid, alleen GemeenteBelangen en MmL stemden tegen. In de visie van LochemGroen! kunnen speelruimte meer biodiversiteit en uitdaging bieden. De motie schoolpleinen van grijs naar groen kon zelfs op unanieme instemming rekenen. De fractie van LochemGroen! is tevreden: "Ook al zijn grootste groene plannen uitgebleven, LochemGroen! is toch blij met deze eerste aanzet tot een groener Lochem."



Klimaatprotest voor deur van gemeentehuis

Door Henri Bruntink - 3 oktober 2023

LochemsNieuws NIEUWS REGIO LIFESTYLE SERVICE SPORT

DEEL JOUW NIEUWS... DONEER

Motie tegen opening Lelystad Airport krijgt steun

Door Henri Bruntink - 10 november 2024





▲ © Remier van Wiligen

Angst voor parkinson wint het van juridische twijfels: Lochem verbiedt lelieteelt

Calle Janssen
20 maart

Woningnood groeit, maar het bos moet wijken voor villa's?

Gistermiddag was ik voor het eerst te horen op nationale radio bij EenVandaag op NPO Radio 1! Superleuk en bijzonder om te mogen praten over woningbouw in het landelijk gebied, met Barchem als voorbeeld. Want waarom zou je in hemelsnaam überhaupt een oud bos opofferen en dan ook nog voor zes kapitale villa's, terwijl de echte woningnood zit in betaalbare huur- en koopwoningen?

Het blijft onbegrijpelijk dat dit soor... Meer weergeven



▲ Op eikenblad in de gemeente Lochem is landbouwgif aangetroffen, foto ter illustratie. © GnuPress B.V.

Landbouwgif op eiken in Lochem: partij slaat alarm, experts voorzichtig met oordeel

REGIO NIEUWS SPORT KIJK PODCAST FEELGOOD



▲ Calle Janssen van LochemGroen! (rechts) wil dat dit soort overtuigen worden overgevoerd in de gemeente Lochem. © Joppe Grooten-Schouten

LochemGroen! komt in actie voor onderzoek naar invloed bestrijdingsmiddelen: 'Gezondheid boven gif'



Gehandicapten moeten niet langer geld aftikken voor een parkeerkaart, vindt deze Lochemse partij



▲ De zeevoederfabriek van ForFarmers aan het Teentekanaal in Lochem. © ANP/Vocant Jansink

Biomassacentrale ForFarmers in Lochem draait al jaren zonder stikstofvergunning

REGIO NIEUWS SPORT KIJK PODCAST FEELGOOD PUZZEL



LochemGroen! bespreekt toekomst van boeren in Barchem
Barchem houdt LochemGroen! een bijeenkomst in Barchem als onderdeel van haar zomerjour. In de tuin aan de Sleuvenlaag 4a willen leden van de...

Lochem 30 juni 2025



LochemGroen! houdt bijeenkomst over lokale kwesties Eelde
Politieke partij LochemGroen! gaat donderdag 21 augustus in gesprek met inwoners van Eelde over actuele gemeente-aangelegenheden.

Lochem 19 augustus 2025



▲ Een ondergrondse pijplijn brengt binnenkort biogas van melkveehouders uit Laren en Lochem naar Reudink in Lochem. © Ruben Meijerink

'Lochemse biogashub: miljoenen naar bodemloze put'

REGIO NIEUWS SPORT KIJK PODCAST FEELGOOD



▲ Alfons Henning en zijn vrouw Jolke komen weer een tijdje vooruit met het gas dat is ingezameld door andere LochemGroen! © Joppe Grooten

Barchemse roofvogelvrienden zijn uit de brand na inzameling: 'Overweldigend en hartverwarmend'



09 APR

Paasvuren (z)onder vuur: LochemGroen! stelt vragen over droogte en risico's voor natuur en veiligheid

Het is kurkdroog in Nederland. Natuurbranden bij Ede, sproeiverboden in Brabant en een recorddroge maand maart vormen het begin van een droogteseizoen dat eerder én nog intenser is dan



LochemGroen! vergadert bij SC Lochem: Sport en preventie op de kaart

Op vrijdag 3 oktober houdt de fractie van LochemGroen! haar vergadering op locatie bij SC Lochem. Tussen 09.00 en 10.00 uur zijn inwoners van harte welkom om ideeën uit te wisselen, zorgen te delen of aandachtspunten mee te geven. Dit keer staat...



20 OKT

Samen bouwen aan een diepgroene toekomst voor Lochem

Word lid van LochemGroen! - Samen bouwen aan een diepgroene toekomst voor Lochem 🌱 We zijn een diepgewortelde, lokale partij. We luisteren, we doen, en we staan naast de inwoners van onze dorpen en buurtschappen. Want alleen samen...



03 NOV

De lelieteelt is een gifbom onder onze gezondheid

Vandaag staat lijsttrekker Calle Janssen in de Volkskrant met de strijd tegen de lelieteelt. Een teelt die symbool staat voor wat er misgaat in ons landbouwsysteem. In heel Nederland groeit de onrust over deze intensieve teelt: in steeds meer...



Nood bij Lochemse verenigingen groeit: LochemGroen! wil helderheid over verkoop Viverion-panden

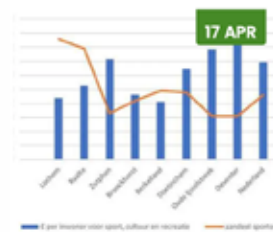
Naar aanleiding van de noodkreten van onder andere Muziekvereniging Advendo en het Historisch Genootschap Lochem heeft LochemGroen! met spoed een gesprek aangevraagd met wethouder Eggink. De



22 DEC

Procedurefout bij megastal naast Natura 2000-gebied: LochemGroen! wil herstel van inspraakprocedure

LochemGroen! heeft schriftelijke vragen gesteld aan het college over de zorgvuldigheid van de procedure rond de verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) voor de geplande pluimveestallen met circa 101.500 vleeskuikens aan de Hietland in



Lochem en sport: tijd voor actie!

Begin april werd pijnlijk duidelijk dat de coalitiepartijen Gemeentebelangen, Meedenken met Lochem en D66 sport geen prioriteit geven. Al jaren vragen betrokkenen bij sportpark De Elze aandacht voor de nijpende situatie. Door de groei van Sportclub...



11 SEP

Eindelijk: cameramast bij station Lochem!

Na maanden van zorgen, meldingen en vragen van LochemGroen! is het zover: op 19 september wordt een cameramast geplaatst bij station Lochem. De mast blijft in ieder geval tot medio januari 2026 staan. Met deze maatregel wordt gehoopt de...



23 OKT

Doe het licht uit - niet alleen voor één nacht per jaar

Maartje Schepel van LochemGroen! staat met een prachtige oproep in de Stentor, naar aanleiding van de Nacht van de Nacht Verlichte panden en reclameborden, voor wie branden die lichten 's nachts eigenlijk? Maartje Schepel uit...



Voorpagina 112 Regio Sport Feestdagen 2025 Kijken Luisteren Ri

Verbod op niet-biologische sierteelt in Lochem: 'Den Haag faalt al jaren'

Melanie Lokate 9 december, 08:05 • Aangepast 9 december, 15:40 • 3 minuten leestijd





Verkiezingsprogramma LochemGroen! 2026 - 2030

Meer weten?

**Ga voor nieuws en actuele standpunten
naar onze website:
www.lochemgroen.nl**

**of mail ons:
info@lochemgroen.nl**

